

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

I.

INNUMERIS laborare morbis, ea est hominis, dum vivit, conditio; illis verò succurrere, ea est Chirurgi, dum valet, functio: amissam enim partium corporis humani, quæ, dum fœdere junguntur stabili, incolumem machinæ fabricam servant, conspirationem restituit. Pro peculiari textu & constitutione organicâ suos pars quælibet patitur affectus, eos quibus cystis fellea quandòque laborat, quique Chirurgiâ sanari possunt enucleaturi, pauca de abdominis anatome præmittemus.

I I.

Abdomen seu infimus venter partibus externis & internis, continentibus & contentis, communibus & propriis constans, in plurimas regiones dividitur.

I I I.

Tegumenta communia, musculi, peritonæum, ossaque plurima partes inter externas seu continentes annumerantur.

I V.

Musculorum abdominis quinque spectantur paria, quibus diversi fibrarum ductus, nominum diversitatem pepererunt.

V.

Linea quædam tendinea, inæqualis latitudinis, per medium abdominis ab ensiformi cartilagine ad juncturam ossium pubis extenditur. Hæc *linea alba* dicitur, musculorum abdominalium tendinibus mirè inter se implexis conflatur, & foramine, in mediâ suî parte, umbilico dicto donatur.

V I.

Omnibus musculis abdominis lineæque albæ subjacens in conspectum venit membrana tenuis, viscera undequàque involvens, peritonæum.

V I I.

Aperto ex arte peritonæo, plurima in abdominis cavo occurrunt viscera, quorum præcipua, hepar cystis fellea, &c.

V I I I.

Hepar sive jecur viscus est maximum variis pro ætatibus mole ac colore varium, bilis secretioni inserviens.

I X.

Sedem suam sub diaphragmate spuriarumque costarum cartilaginibus obtinet, & à latere abdominis dextro sinistrorsùm porrectum, suavi complexu ventriculum fovet.

X.

Falciformi ligamento fissurâque in duos lobos distinctum duas exhibet facies, quarum superior convexa & æqualis diaphrag-

matis fornici ſeſe aptat, inferior verò, inæqualiter concava, in eminentias extuberat, ſinubuſque excavatur.

X I.

Ex eminentiis ſub lobo majore tantùm conſpicuis, una, pyramidalis, *ſpigelii lobus* vocatur, & alia *tranſverſa*, anteriùs ſita, quæquidem ambæ hepatis *portæ* nomen ab antiquis acceperunt. Cavitates vaſa notabilia admittunt.

X I I.

Superiùs & ex utroque latere diaphragmati ſpuriiſque coſtis, inferiùs abdomini, ligamentis à ſitu, figurâ & uſu diversè nominatis annectitur.

X I I I.

In toto hepatis parenchymate fiunt innumeræ venæ portarum diſtributiones quæ in alia vaſa, *poros biliares* nuncupata, canalem hepaticum formatura deſinunt.

X I V.

Præcipuas à trunco cæliaco, alias à meſentericâ ſuperiori diaphragmaticiſque ſortitur arterias; ſanguinem quoque pro bilis ſecretione ordine arterioſo ducit vena portarum; illum verò in cavam deducunt hepaticæ. Nervi à ſympathicis majore & medio prodeunt, quos cum poris biliaribus & aliis vaſis advehentibus comitatur & involvit *Gliſſonii capſula*.

X V.

Vesicula quædam membranacea pyri figuram quodammodò æmulans, redundantis in ſanguine bilis receptaculum, & cyſtis fellea dicta, in dextro jecoris ſinu occurrit.

X V I.

Dividitur in fundum, quâ parte amplior, & in collum ſeu cervicem, quâ ſtrictior eſt.

X V I I.

Ex quatuor conſtat membranis quarum exterior, communis, peritonæo adſcribitur; (*a*) huic muſcularis duobus fibrarum ordinibus conflata, muſculari nervea, & nerveæ villoſa, intùs rugoſa, & versùs collum, cochleæ in modum ſtriata, ſubjacet.

(*a*) Winſlou, Exp. anat. §. 295.

XVIII.

Protenditur è cyſtidis collo canalis cyſticus dictus, ex cujus cum hepatico adunatione communis exurgit ductus bilem hepaticam & cyſticam in duodenum deducens, hic choledocus.

XIX.

Fellea cyſtis bilem ab hepate ſecretam colligit, ad certum tempus aſſervat, denique expellit (*a*), indè eam cum urinariâ veſicâ comparari poſſe nullus non videt.

EX CHIRURGIA.

I.

Ut in urinariâ veſicâ calculi generantur, lotiumque aliquotiès retinetur, ſic quoque concretiones ſolidas in cyſtide ſelleâ efformari, bilemque retineri, frequenti conſtat experientiâ; hinc eaſdem in utrâque parte operationes, habitâ tamen diverſæ connexionis & ſitûs ratione, inſtitui poſſe concludendum. (*b*)

II.

Calculus biliaris, unicus vel multiplex, variam molem habet & figuram. Quicumque autem ſit, niſi in cyſtidis collum impingat, rara parit ſymptomata, nullamque ferè medelam exigit; cum verò in veſiculæ collum impegit, tunc bilis ſuppreſſionem procreat. (*c*)

III.

Nec ſolâ illius præſentiâ bilis accidit ſuppreſſio, hæc rursùs à cyſtidis atoniâ, inflammatione, liquoriſque illius quantitate nimiâ, majorique craſſitie pendet.

IV.

Sequentia ſigna bilis ſuppreſſionem, quæcumque ſit illius

(*a*) Heiſt. compend, Anato. § . 217. p. 89.

(*b*) Calculos 36. in unâ cyſtide vidit M. Malaval legatus & præpoſitus perpetuus; ſæpè etiam plures invenit M. Foubert legatus deſignatus: conferantur quoque ea quæ hâc ſuper re ſcripſerunt M. le Dran in oper. Chirurg. p. 249. & M. Petit in Reg. Chirurg. Acad. Commentariis, p. 163.

(*c*) Vide jam citata Reg. Acad. comm. p. 166. & operat. Chirurg. M. le Dran, p. 150.

causa, antecedunt & comitantur febris, horror irregularis, oris amarities, sitis, bilis per universum corporis habitum diffusio, lotium ardens, rubrum, bile refertum, stercoraque albida leucophæo proxima: dolor autem colicus, tumor, & fluctuatio certius indicant.

V.

Quæ quidem diagnosis hepatis abscessui convenit, non desunt tamen signa, quibus utraque distingui possit affectio.

V I.

In abscessu enim, dum formatur, dolor pungitivus: in tumore cystidis, dum crescit, idem non percipitur. Bilis retentæ fluctuatio in omnibus tumoris punctis manifesta est, abscesûs verò aliquotiès obscura, duritie circumvallata. Plurimos regionis epigastricæ locos indifferenter occupat abscessus; cystidis tumor circumscriptus semper, infrà costas spurias, ponè musculum rectum, subitò ferè exurgit. (a)

V I I.

Repetitis sanguinis missionibus, emeticis, potionibus oleosis, cholagogis, balneis aquosis, cataplasmatum emollientium, solâque manuum adhibitione malum illud quandòque curatur. (b)

V I I I.

Quandoque contrà hæc omnia frustranea sunt, augetur bilis collectio, ingravescunt symptomata, maximis æger urgetur doloribus, tunc vel nulla, vel quædam adest cum peritonæo cystidis adhæsio; si prius, à naturæ viribus, si posterius, ab operatione salus ægri expectanda.

I X.

Intima autem vesiculæ cum abdominis integumentis adhæsio, tactu, & dum æger in sinistrum latus decumbit, cognoscitur. Tumor enim eâdem ratione, quâ in situ quolibet alio, deprehenditur.

X.

Quâ invictissimè compertâ adhæsione, triquetram acum canaliculatam, per abdominis integumenta usque in cystidem felleam

(a) In Reg. Acad. Chirurg. Commentariis, p. 161.
(b) Ibid. p. 158. & M. le Dran, in oper. Chirurg. p. 251.

Chirurgus adigat, bile per cannulæ rimam prodeunte, acum è cannulâ suâ educat, bilemque accumulatam evacuari sinat.

X I.

Cum verò bilis suppressio quandòque à calculo vesiculæ collum obturante pendeat, nulloque signo, vesiculâ intactâ, illius existentia percipiatur; cannula nunquam educenda, quin illius ope specillum in cystidem fuerit immissum.

X I I.

Si nihil extranei occurrat, specillum cum cannulâ educatur & foramini splenium aquâ vitæ imbutum, mantileque apponantur; sin autem calculus persentiatur, cannulæ sulcatæ ope, scalpellum in cystidem immittatur, & fiat incisio quâ, digito, volsellisve, calculus possit eximi. (a)

X I I I.

His peractis, Embrocationes ex oleo rosaceo instituendæ sunt, & plaga, consueto vulnerum simplicium, aut contusorum more, pro re natâ, deliganda & ad cicatricem perducenda.

(a) Vide hanc operationem in act. Academ. Reg. Chirurg. p. 279 descriptam.

Has Theses Deo juvante, & præside M. FRANCISCO MICHAELE DISDIER Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* Christophorus Gabriel Helie *Parisinus, Artium liberalium Magister.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 31ª *Decembris, anno* R. S. *H.* 1753. *à sesquisecundâ post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO,

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis Delaguette Regiæ Chirurg. Academiæ Typographi, 1753.